

ROZMOWA

Nie ma jednej RECEPTY NA NISKI PODATEK

To, jak dużo trzeba zapłacić fiskusowi i czy warto zmieniać formę opodatkowania za ubiegły rok, zależy od indywidualnych kalkulacji. Każdy lekarz ma inną sytuację – mówi **Anna Misiak**, partner i doradca podatkowy w MDDP w rozmowie z Agatą Ziębą.

Lekarz prowadzący działalność gospodarczą może płacić podatek według skali, 19-proc. stawkę liniową, zryczałtowany podatek albo kartę podatkową na zasadzie praw nabytych. Co jest najkorzystniejsze i w jakim przypadku?

Odpowiedź na to pytanie jest bardzo trudna. Wszystko zależy od tego, czy lekarz prowadzący działalność gospodarczą jest w stanie wygenerować jakiegokolwiek koszty i czy są one na jakimś uzasadnionym poziomie. Każda z form opodatkowania różni się właśnie ze względu na możliwość odliczania kosztów podatkowych. Jeśli ktoś decyduje się na opodatkowanie według skali podatkowej albo na podatek liniowy, ma możliwość odliczenia kosztów i w ten sposób pomniejszenia swojego dochodu do opodatkowania.

Czyli jeśli lekarz wynajmuje gabinet i ma np. samochód w leasingu, to stawka liniowa lub skala podatkowa jest dla niego bardziej opłacalna?

Tak. Oczywiście mówimy o ustalaniu dochodu do opodatkowania, bo ten finalnie przekłada się na podatki, jakie zapłacimy. Jeśli ktoś prowadzi działalność gospodarczą i współpracuje z inną placówką, czyli nie posiada własnego gabinetu, to prawdopodobnie nie ponosi takich kosztów jak działający w innej konfiguracji, czyli np. posiadający własny gabinet. Dla niego może się okazać, że bardziej opłacalny jest ryczałt, przy którym podatek generalnie nakładany jest na przychód.

Kolejną ważną kwestią, która się pojawia przy okazji rozliczeń i o której było bardzo dużo mówione, to składka zdrowotna. Można ją – w zależności od formy opodatkowania – albo częściowo odliczyć, albo nie, przy czym jej wysokość przy każdej formie jest inna. Tak czy inaczej, składka zdrowotna staje się dodatkowym podatkiem.

Może się okazać, gdy to wszystko się zsumuje, przykładowo przy wyborze podatku liniowego, gdy koszty nie będą znaczące, że nie jest to dobra forma opodatkowania w porównaniu na przykład z ryczałtem. Wszystko zależy oczywiście od poziomu przychodów, jakie uzyskuje się, prowadząc działalność gospodarczą. Zdarza się, że lekarze dokonują znacznych nakładów na swoje gabinety, więc mają bardzo duże koszty uzyskania przychodów. Wówczas, gdyby dodatkowo

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

chcieli się rozliczyć wspólnie z małżonkiem, to nawet skala podatkowa może się sprawdzić.

Zwłaszcza, że jest dosyć wysoka kwota wolna od podatku – 30 tys. zł.

W każdym przypadku trzeba by przeprowadzić kalkulacje i przeanalizować osobistą sytuację, by wiedzieć, jaką formę opodatkowania wybrać. Decyzja ta, jeśli ktoś teraz rozpoczyna działalność, stoi przed nim. Dla tych, którzy już prowadzą działalność gospodarczą, jeśli chodzi o ten rok podatkowy, przy założeniu, że uzyskali już przychody i wystawili faktury – czas na wybór formy opodatkowania na 2023 r. już minął.

Ale jest możliwość wstecznej zmiany formy opodatkowania. Ustawodawca wyjątkowo pozwolił na to w ramach reformy Polskiego Ładu. Tylko tu jest ograniczony wybór, można przejść wyłącznie na skalę podatkową.

Jest to ewenement. Takiego rozwiązania do tej pory nie mieliśmy. Do 2 maja br. osoby prowadzące działalność gospodarczą mogą podjąć decyzję o zmianie formy opodatkowania za rok 2022. Ta opcja pozwala na decyzję tylko w jednym kierunku: jeśli ktoś rozliczał się podatkiem liniowym lub ryczałtem i uznał, że to nie było korzystne rozwiązanie, może wybrać za 2022 r. skalę podatkową. Niestety nie ma innej możliwości, tzn. nie można przejść z ryczałtu na podatek liniowy i odwrotnie. Nie można też przejść ze skali na podatek liniowy lub ryczałt. Droga jest tylko w jedną stronę.

Aby podjąć decyzję o zmianie formy opodatkowania, ponownie konieczna jest kalkulacja i weryfikacja przychodów i kosztów. Często zdarza się, że osoby, które wybrały ryczałt, nie dysponują fakturami kosztowymi, o których zwyczajnie mogły zapomnieć, by je gromadzić. Takie faktury są potrzebne, by policzyć, co im się bardziej opłaca i czy warto zastanawiać się nad zmianą tej formy na skalę za ubiegły rok. Przy skali można odliczyć koszty.

Oczywiście zmiana formy opodatkowania za ubiegły rok nie wpływa na formę opodatkowania wybraną dla tego roku.

Trzeba oczywiście pamiętać, że gdybyśmy się zdecydowali zmienić formę opodatkowania, czeka nas sporo komplikacji, bo przy

ryczałcie nie musimy prowadzić podatkowej książki przychodów i rozchodów, a przy skali trzeba byłoby ją założyć wstecznie.

Tak. Konieczne jest zaprowadzenie książki przychodów i rozchodów.

Kłopotliwe będą również składki na ubezpieczenie zdrowotne, bo trzeba będzie je po prostu inaczej policzyć, a przy skali podatkowej składki odliczyć nie możemy w żadnej części. Przy ryczałcie mamy możliwość odliczenia 50 proc. zapłaconych składek zdrowotnych, przy podatku liniowym również możemy odliczyć składki – obowiązuje limit kwotowy. Więc to też trzeba wziąć pod uwagę. Dopiero wtedy się okaże, czy finalna kalkulacja i porównanie dwóch metod rozliczenia rocznego podatku za 2022 rok w kontekście ewentualnych zmian formy opodatkowania będzie rzeczywiście miało sens. Jak wspomniałam sytuacja każdego podatnika jest inna.

Nie ma jednej recepty?

Nie ma. Może się okazać, że ktoś ma bardzo duże koszty, dzięki czemu będzie miał bardzo niski dochód do opodatkowania albo nawet stratę.

Żeby zmienić wstecznie formę opodatkowania, gdyby się okazało, że ktoś jest tym jednak zainteresowany, nie trzeba dopełniać żadnych szczególnych formalności, wystarczy złożyć do 2 maja właściwy PIT?

Nie ma żadnych formalności, wystarczy złożyć PIT-36 i tam zadeklarować przychody i koszty z działalności gospodarczej. Wybierając ten formularz, informujemy urząd skarbowy o tym, że za ubiegły rok forma opodatkowania została zmieniona. Ważne, aby nie składać PIT-28 czy PIT 36L, jeśli nadal myśli się o zmianie formy opodatkowania na skalę podatkową za 2022 r.

Porozmawiajmy jeszcze o lekarzach, którzy płacą ryczałt ewidencjonowany, bo pewnie tacy są i może się okazać, że u niektórych zajdzie konieczność dopłaty składki za ubiegły rok. ZUS informował, że jeśli jest dopłata składki, trzeba płacić odsetki za zwłokę. Ale przecież podatnicy nie zrobili nic złego.

Moim zdaniem byłaby to kuriozalna sytuacja, gdyby wyszło na przykład, że

ktoś musi zapłacić odsetki, tylko dlatego że przewidywał, że jego przychody za 2022 będą na innym poziomie, i płacił na początku roku składkę niższą, a po przekroczeniu progu przychodowego zaczął płacić wyższą składkę.

Trzeba rozróżnić dwie sytuacje. ZUS już pozwolił sobie na wyjaśnienia. Jeśli ktoś opierał się na swoich przychodach za 2021 r. i finalnie po rozliczeniu rocznym za rok 2021, gdy okazało się, że jego przychody za rok 2021 były wyższe, niż zadeklarował, był zobowiązany do korekty dokumentów ubezpieczeniowych i wskazania wyższej podstawy składek. Jeśli tego nie zrobił i kontynuował opłacanie składek na uprzednim poziomie, rozliczając

składki za 2022 r., będzie zobowiązany do ich dopłaty z odsetkami, gdyż nieprawidłowo ustalił podstawę wymiaru składek. Natomiast jeśli ktoś rozpoczął dany rok i opierał się na faktycznych przychodach z ubiegłego roku, a przychody w 2022 okazały się wyższe, będzie zobowiązany do dopłaty składek bez odsetek. Nie w każdym zatem przypadku odsetki muszą się pojawić. Generalnie przy rozliczaniu składek zdrowotnych za ubiegły rok można mieć nieodparte wrażenie, że tak skomplikowano przepisy, iż trudno się w nich odnaleźć.

Powiedzmy jeszcze na koniec o ulgach, bo one mogą być istotne przy podejmowaniu decyzji, czy na przykład wrócić z ryczałtu na skalę. Są jakieś ulgi, które mogą być atrakcyjne dla lekarzy?

Moim zdaniem podstawowym przywilejem jest możliwość rozliczenia wspólnie z małżonkiem bądź jako rodzic samotnie wychowujący dziecko. I to może być bardzo ważne dla wielu podatników. Mamy bowiem inny sposób liczenia zobowiązania podatkowego.

Mamy też możliwość skorzystania z ulgi na dziecko bądź na dzieci w ogóle – czego nie ma przy ryczałcie czy przy podatku liniowym. To są istotne rozwiązania podatkowe, które także trzeba wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o wyborze właściwej formy opodatkowania za 2022 r. ■■